

A év

Köszöntelek Benneteket ezen az őszi hűvös vasárnapon azzal a szívmengető jókívánssal, hogy **Békesség veletek!**

Erre a békességre nagy szükségünk is lesz, mert a mai evangélium zavaros vizekre visz el minket, mint amilyen a **pénz**, a **politika**. A mai **missziós vasárnap** pedig társadalmi felelősség terhét rakja ránk.

Ráadásul hagyományosan még bűnbánattal is kell kezdenünk a napot. Vizsgáljuk hát meg lelkiismeretünket és **bánjuk meg bűneinket...** Szeressen minket a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket és tartson meg az Ő Útján.

Imádkozzunk! Istenünk, aki a Te képedre és hasonlatosságodra teremtettél minket, add, hogy méltóan képviselhesünk Téged ebben a világban, aki élsz...

Evangélium (Mt 22, 15-21.)

Ekkor a farizeusok elmentek és kitervelték, hogy hogyan csalják őt törbe szóval. Odaküldték hozzá tanítványait a Heródes-pártiakkal és azt mondták neki: „Mester! Tudjuk, hogy igaz vagy és az Isten útját igazságban tanítod, nem törödsz senkivel, mert nem nézed az emberek személyét. Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?” Jézus azonban felismerte gonoszágukat és így szólt: „Miért kísértetek engem, ti képmutatók! Mutassátok meg nekem az adópénzt!” Azok odahoztak neki egy dénárt. Ekkor megkérdezte tőlük: „Kié ez a kép és a felirat?” Azt felelték neki: „A császáré.” Erre azt mondta nekik: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.”

„Szabad-e adót fizetni a császárnak?” A provokatív kérdés nem csak Jézust hozta nehéz helyzetbe, hanem bennünket is falhoz állít, főleg ha Jézus válaszát nem értjük félre.

1) A zsidók

Mózes törvénye kimondja, hogy a megszálló és elnyomó hatalomnak tilos adót fizetni. Ennek megfelelően a hithű zsidók még a zsidó adószedőket is, akik a császárnak beszedik az adót, kiközösítik és megvetik. Ugyanígy a római hatalommal kollaboráló Heródespártiaktól is elhatárolódnak. De a názáreti Próféta elvesztése érdekében a hazafias és hithű **farizeus-pártiak** még a megalkuvó **Heródespártiakkal** is összefognak, hogy nyilvános vitában lehetlenné tegyék őt. Ha ugyanis **Jézus** igennel válaszol, akkor idegenbérenc és **áruló**, ha pedig nemet mond, akkor Róma ellenes forradalmár és **lázdó**. Jézusnak csak a halálnemek közül lehet választása, vagy megkövezik a zsidók, vagy felakasztják a rómaiak.

Jézus első válasza az **adópénz** kérésével nem csak egy trükkös kitérő válasz, hanem egyben a provokálók lebuktatása is volt a nép előtt. Az adópénzen ugyanis, amit az övükből vettek elő, az isteni **császár képe** volt, mely duplán is az ő árulásukról tett bizonyosságot. Először is, ha ők elfogadják a császár pénzét, vele együtt magát a császárt is. De akkor fizessék is be neki az adót. Másodszor, ha maguknál hordják az isteni császár képét, ezzel elismerik a császárt isteni fenségnek és ezzel megtagadják Jahwét, az ő Istenüket. Tehát ők az **árulók** és a **hittagadók**.

2) A keresztények

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené!”

Az első keresztények még jól érthették Jézus szavait. Azt mindenképpen, hogy Jézus világosan megkülönbözteti az **államhatalmat és az ő mozgalmát**, politikai rendszert és a hitbeli rendet. Csakhogy a kereszténység története folyamán bekövetkezett egy fordulat azzal, hogy az államhatalom és a szenthatalom (hierarchia) szövetségre lépett. („Trón és oltár” szövetsége). Ez volt ugye az ún. **konstantini fordulat**.

A középkorban pedig kidolgozták a **keresztény állam és keresztény egyház** szövetségének ideológiáját is, miszerint két tökéletes társaság van a földön. Az állam és egyház. Az állam az emberek evilági társadalmi szintű szükségleteit elégíti ki, az egyház a lelki szükségleteit. Erre hivatkozva természetesen adót szednek.

Azzal, hogy a két rendszer ugyanolyan szervezeti formát öltött, **állampolgári és egyházhúségi kötelesség lett az adózás**.

Adózzatok a **császárnak** is (profán hatalom), és az **Istennek** = papoknak is!

3) A Bokor

A Bokor felismerte, hogy Jézus nem evilági uralmi rendszernek gondolta el a maga közösségét. Jézus **„Isten országot”** hirdetett, és nem vallási köntösbe bujtatott szentnek mondott uralmi rendet.

Tudnunk kell, hogy aki **Isten álmát**, a jézusi szeretetközösséget képviseli, szükségképpen szemben áll mindkét hatalmi renddel.

Nem szolgálhatja ki **lelkiismeretfurdalás** nélkül egyiket sem.

Függetlennek kell maradnia lélekben mindkét hatalmi rendtől.

Meg kell őriznie **lelkiismereti szabadságát**, mert mindenkinek a szívébe nem a császár arca, nem is a Kaifás arca, hanem a **Szeretetisten arca** van bele nyomva kitörölhetetlenül.

Mivel azonban sem a császár, sem a Kaifás nem maga az ördög, és mindkettőnek van embereket segítő szolgálata, amihez **adhatunk anyagi és lelki támogatást**. A diktatúra idején volt, aki próbálta címkézni az adóját (fegyverekre nem!).

Jézus szándéka szerint csak azt adhatjuk a császárnak, ami **összhangban** van a szeretet paranccsal, ami pedig ellene van, azt meg kell tagadnunk.

4) Misszió

Missziós vasárnap **imát és pénzt** kérnek a templomok a missziók támogatására.

De közelebb is van feladatunk. Mégpedig ha az adópénz kapcsán a mi missziókra (küldetésünkre) gondolunk, és szeretjük a mi hazánkat, a **helybeli misszióink** között azt kérdezhetjük, hogy milyen feladatunk van egy olyan országban, ahol a **politikai kereszténység** az uralkodó rend? (Ezt a kérdést nem spórolhatjuk meg).

Ha emlékeztek, hogy annak idején Jézus ügyének milyen végzetes meghamisítását láttuk abban, hogy Nagy Konstatinnal **államvallássá** lett a kereszténység.

A diktatúra idején változott a helyzet. Ellenségek lettünk kiirtásra ítélve. Veszélyes volt kereszténynek lenni. Akkor világos volt számunkra a veszély (fekete autó, börtön stb.). De felismerjük-e a **politikai kereszténység** veszélyét számunkra? Nem éljük-e meg magunkban, hogy most mi vagyunk uralmon? (Nem hiszem, hogy egyikünk is így gondolkodna!)

De nem szivárog be a tudatunkba az elégedettség, mi több, a más vallásokkal, hitekkel szembeni elutasítás? Sőt, nem érint-e meg bennünket az irántuk érzett gyűlölet szele is (muszlimok).

Jó lenne elveinket felfrissíteni:

A konstantini kereszténység veszélyes.

A politikai kereszténységnek nincs köze Jézushoz.

Az uralmi, politikai rendszereket elviseljük, de ki nem szolgáljuk.

Társadalmi kérdésekben egyénileg állást kell foglalnunk, szükség esetén közösségileg nyilvánosan is.

Végül energiánkat egyénileg és közösségileg politikai vitákra nem pocsékolhatjuk, hanem minden erőnket a jézusi küldetésünkre kell fordítanunk.

--- Az **adó pénzre** gondolva soha ne feledjük, hogy a mi szívünkbe a **Szeretetisten arca** van belevésve! Adjuk hát neki magunkat!

*[Kovács László online prédikációja
elhangzott 2020. október 18-án]*